

3. Державна служба зайнятості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index><http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Єрмоленко О. А. Протиріччя та їх наслідки на ринку праці в Україні/ О.А.Єрмоленко// Бізнес-інформ. – № 3 – 2014/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [file:///C:/Users/xXx/Downloads/business-inform-2014-3_0-pages-231_236%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/xXx/Downloads/business-inform-2014-3_0-pages-231_236%20(1).pdf)

5. Торшин Є.О. Регіональний аспект безробіття в Україні / Є.О. Торшин // Ефективна економіка. – № 8 – 2014/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3241>

Магурчак Т.П.

аспірант,

Академія фінансового управління

ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО АУДИТУ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ: РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Залучення громадськості до управління все більшою мірою визнається як необхідний компонент практики ефективного управління державними фінансами. У світовій практиці з кожним роком все більше Вищих Аудиторських Органів (SAI) відкривають свої двері для співробітництва з громадянами своїх країн, забезпечуючи цим способом розширення участі громадськості в державному управлінні. Таким чином аудит повертається до своєї основної сутності. Термін «аудит» походить від латинського слова «auditus» - слухання [1], який в Стародавньому Римі мав значення як «слухання рахунків» - процес, в якому чиновники повинні були представити свої записи громадськості в усній формі, у зв'язку з високим рівнем неписьменності в суспільстві [2, с. 22].

Активний процес залучення громадян до управління державними фінансами, і аудиту зокрема, у світі розпочався відносно недавно, тому говорити що це уже стандартна практика поки що не доречно, але його роль у підвищенні ефективності управління державними фінансами неможливо не відмітити. За останні 10 років в більш ніж 60 країнах, що розвиваються: Африки, Азії та Латинської Америки, неурядові організації, аналітичні центри (науково-дослідні організації), спільноти (включаючи соціальні рухи) були залучені в цей процес з метою забезпечення більш прозорого і підзвітного управління в державному секторі [3, с. 2]. Аудит є одним з найважливіших процесів, що дозволяє громадянам контролювати використання державних ресурсів і забезпечити, щоб ці ресурси найкраще використовувались на благо суспільства.

Зовнішні органи нагляду виконують фундаментальні роль у моніторингу здійснення влади в демократичних країнах, особливо в країнах з високим рівнем корупції та для яких характерні неефективності в державному управлінні. Дослідження передового світового досвіду щодо аудиту державних фінансів особливо актуальне для України, адже згідно з дослідженням Індексу сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) за 2013 рік, рейтинг України за рівнем корумпованості – 25 балів зі 100 можливих. Таким чином країна посіла 144 місце серед 177 держав, охоплених дослідженням. Україна стабільно залишається у групі «підвищеного ризику» разом з Камеруном, Іраном, Нігерією, Центральною Африканською Республікою та Папуа Новою Гвінеєю [4].

Світовий досвід показує, що незважаючи на важливу роль Вищих Аудиторських Органів, зазвичай вони не мають міцних зв'язків з суспільством. Їх доповіді не отримують суспільне визнання, яке вони заслуговують. Тим не менш, в останні роки зростає увага до цих установ з метою встановлення прозорості їх діяльності, доступу до інформації та розробки механізмів участі громадян в роботі, яку вони виконують. Це робиться для того, щоб зміцнити функції їх управління, підвищити попит на підзвітність державного управління і тим самим підвищити довіру громадян до урядової політики та програм [5, с. 1].

Хоча практично всі країни ще далекі до того моменту, коли Вищі Аудиторські Органи будуть близькі до населення і виявлять високу ступінь участі громадян в роботі з моніторингу, що вони виконують. В різних країнах є приклади реалізації передової практики в плані доступу до публічної інформації та участь громадян з різних країн.

Цікавим є досвід Кореї, вони надали можливість громадянам висилати запити на здійснення аудитів до свого Вищого Аудиторського Органу. Близько 64 відсотків аудитів, які проводились на запити з боку громадян та організацій, привели до матеріальних результатів, які виправдали запити [6]. Як показує світова практика, залучення громадськості до процесу контролю за державними фінансами несе певні ризики. Серед них особливу увагу приділяють ризику, який визначають як «спотворення мети запитів аудиту», як відзначає, зі своєї практики залучення громадян до участі в аудитах державних фінансів, Доктор Сеонгиум Кім, генеральний директор Ради аудиту та інспекції Кореї: «Хоча аудит участі набирає обертів, оскільки все більше громадян висловлюють свої інтереси в державних справах, деякі запити аудиту схиляються в бік особистих інтересів громадян, які можуть спотворити мету суспільного інтересу аудиту участі» [6]. Він відзначає, що в цілях запобігання здійснення запитів аудиту, які містять більш особистий, ніж суспільний характер необхідно створювати різні заходи контролю, такі як:

- підвищення кваліфікацій громадян;

- чітке визначення поняття «громадські інтереси»;
- публічний реєстр запитів, щоб всі громадяни мали доступ до цієї інформації.

В Кореї, для того щоб за запитами громадян був здійснений аудит, громадяни повинні мати групу з більш ніж 300 чоловік. Щоб переконатися, що ця кількість реальна, кожен учасник запиту повинен подати листа-заявку, в якій необхідно вказати його ідентифікаційні дані такі як адреса проживання, дата народження, або контактна інформація [6]. На нашу думку ця практика може бути реалізована в Україні. Тільки в умовах обмежених фінансових ресурсів Рахункової ради України і враховуючи великий спектр завдань, які на неї покладені, ми пропонуємо брати до уваги тільки запити на які підписалось більше ніж 3 тис. людей. Це дасть можливість виділяти дійсно важливі питання, які цікавлять широку громадськість. Аудиту повинні підлягати тільки ті запити, які відповідають концепції суспільного інтересу «добробут широкої громадськості і всього суспільства», і не обмежуються інтересами певної групи або людини, це повинний бути один з ключових критеріїв відбору. Як показує досвід Кореї, місцеві ради та керівники місцевих органів влади, як правило, використовують запити аудиту, щоб виконувати свої власні політичні цілі. Аудит може бути ефективним інструментом для атаки або пониження своїх політичних опонентів [6].

Для того щоб зберегти політичний нейтралітет і задоволення потреб місцевої ради, керівників місцевих органів влади, громадських організацій та громадян, Вищий Аудиторський Орган може приймати запити тільки після його ретельного огляду комітетом, який повинний здійснювати аудит під головуванням зовнішнього експерта.

Досвід Кореї показує, що ризики, пов'язані зі здійсненням аудитів за запитами, є керованими, і покриваються матеріальною вигодою, яку отримує суспільство внаслідок знаходжень в результаті таких аудитів. Корея змогла отримати значну вигоду від залучення громадян та громадських організацій до планування своєї діяльності, на основі їх досвіду, з урахуванням наших реалій, можна вдосконалити існуючу модель здійснення державного аудиту в Україні. Для ефективної її реалізації необхідні детальні дослідження зі зваженням всіх можливих ризиків і вигод. Проте світовий досвід з інших країн показує що залучення громадськості до аудитів – це одне з першочергових завдань, які стоять перед Вищими Аудиторськими Органами.

Список використаних джерел:

1. Online Etymology Dictionary. Douglas Harper. Updated November 2001. Retrieved 9 February 2007. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.etymonline.com/index.php?term=audit>

2. Vivek Ramkumar . Expanding Collaboration Between Public Audit Institutions and Civil Society: International Budget Project, Washington, D.C. – 2007. – 14с.

3. Vivek Ramkumar and Warren Krafchik The Role of Civil Society Organizations in Auditing and Public Finance Management//Auditing for Social Change: A Strategy for Citizen Engagement in Public Sector Accountability /United Nations. – New York, 2007. – P. 22-52

4. Тотальна корупція вбиває чесний бізнес в Україні / Прес-Реліз Україна Transparency International [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ti-ukraine.org/content/4052.html>

5. Ezequiel Nino Access to Public Information and Citizen Participation in Supreme Audit Institutions (SAI) Guide to Good Practices. – Asociación Civil por la Igualdad y la Justicia (ACIJ), 2010. – 24с.

6. Seongjun Kim “Side by Side with People:” Korea’s Experience with Participatory Auditing /Dr. Seongjun Kim, Director General of the Board of Audit and Inspection of Korea //International Journal of Government Auditing. – July 2014. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.intosaijournal.org/>

Melnychuk O.S.

postgraduate student,

Taras Shevchenko National University of Kyiv

THE STATE REGULATION OF E-COMMERCE IN CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES IN UKRAINE

The development of the world economy is significantly influenced by the globalization and informatization. These trends lead to the development of the global information sector and creation of the e-commerce market. In Ukraine the market of e-commerce is in the stage of its development and operates in the conditions of the insufficient legal support. However, it should be mentioned that the growth rate of e-commerce market in Ukraine is one of the most dynamic. There globalization process can be seen through the occurrence of the multinational corporations on the domestic market, which bring the experience of the foreign companies. Therefore, it is necessary to create an enabling institutional environment for further development of e-commerce based on the European experience of market regulation.

In Ukraine there can be noticed the rapid development of e-commerce market. According to Ecommerce Europe, in terms of market growth Ukraine occupies the 2nd place among the European countries. The market growth of e-commerce in Ukraine is significantly higher than the average in the region of the European Union and Europe as a whole (Table. 1). Taking into account